

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

2026-2027
ΚΑΛΗΣΠΕΡΑ ΣΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-27

Ομάδα Μαθηματικών:

Δημητριάδου Κρίστη

A1

Πανάου Γιώργος

A2

Θεοφάνους Παναγιώτα

A3

Ευαγγελίδου Μαρία

A4, A5

Μαλάμογλου Ευδοξία

A6

Συντονιστής Β.Δ.: Μούζουρος Παναγιώτης

ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

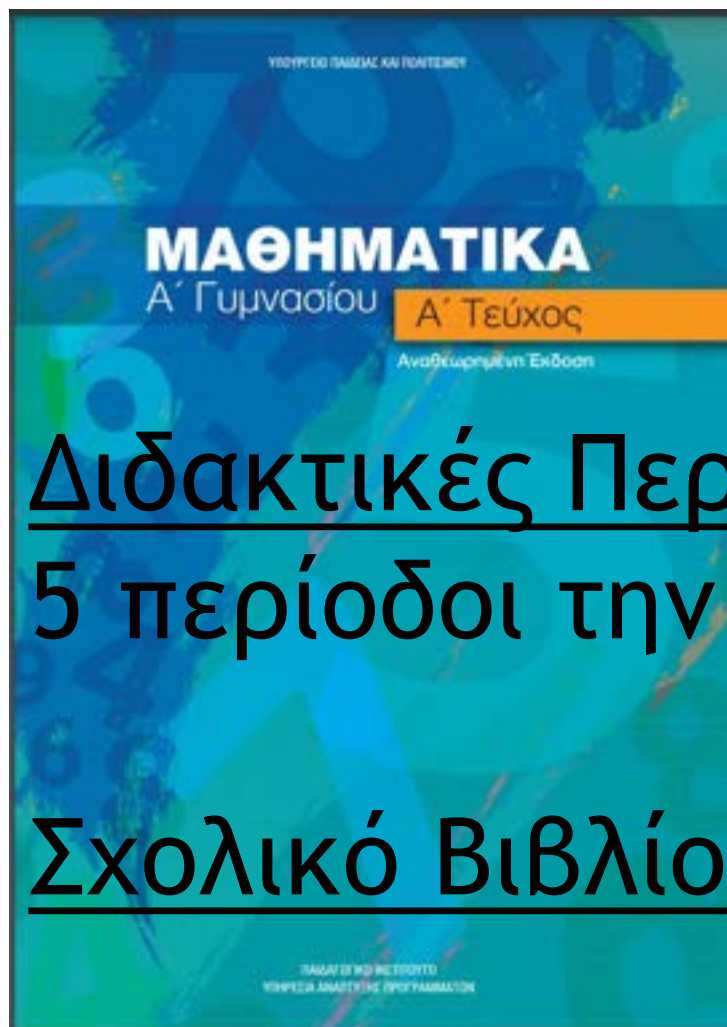
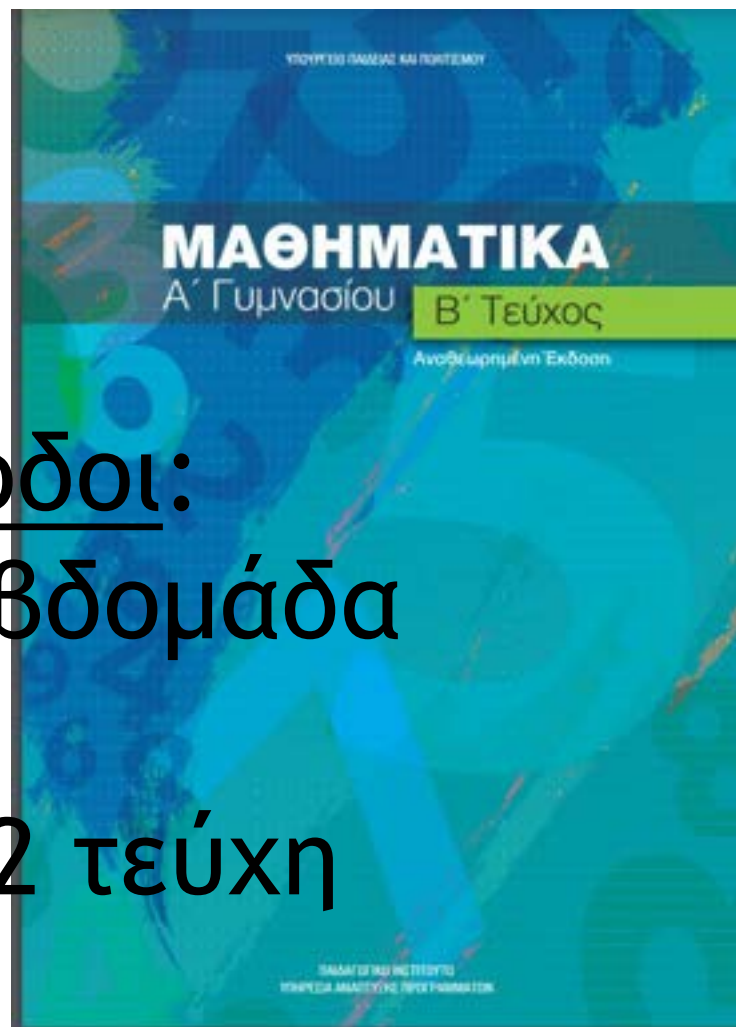
Διαχρονικός Στόχος: Η βελτίωση των αποτελεσμάτων των μαθητών μας στα βασικά αντικείμενα.

ΣΤΟΧΟΣ: ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΝΑ...

- ❖ αγαπήσουν τα Μαθηματικά και να αναπτύξουν θετική στάση απέναντί τους.
- ❖ απομυθοποιήσουν τα Μαθηματικά και να ξεπεράσουν το φόβο της αποτυχίας.
- ❖ αναπτύξουν κριτική και οργανωμένη σκέψη (εντοπισμός, ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων, σύνδεση με προηγούμενες γνώσεις, σύνθεση, ανακάλυψη).
- ❖ είναι ικανοί να μεταφράζουν λεκτικές προτάσεις σε μαθηματικές εκφράσεις και αντίστροφα.
- ❖ χρησιμοποιούν μαθηματικά εργαλεία και τεχνολογία.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Διδακτικές Περίοδοι:

5 περίοδοι την εβδομάδα

Σχολικό Βιβλίο: 2 τεύχη

Τα βιβλία είναι καταχωρημένα ηλεκτρονικά
(e-book) στην ιστοσελίδα:

[http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/themata/
mathimatika/ekp_yliko_a_gymnasiou.html](http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/themata/mathimatika/ekp_yliko_a_gymnasiou.html)

ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ:

Τι θα μάθουμε...

ΕΝΟΤΗΤΑ

2

Αριθμοί

Στην ενότητα αυτή θα μάθουμε:

- Να ορίζουμε τι είναι δύναμη ενός αριθμού και να υπολογίζουμε παραστάσεις με δυνάμεις εφαρμόζοντας την προτεραιότητα των πράξεων.
- Να ορίζουμε τι είναι σύστημα αρίθμησης φυσικών αριθμών με οποιαδήποτε βάση και να μετατρέπουμε αριθμούς από το δυαδικό στο δεκαδικό σύστημα και αντίστροφα.
- Να επιλύουμε προβλήματα που αναφέρονται στο δυαδικό και στο δεκαδικό σύστημα αρίθμησης.
- Να μεταφράζουμε αλγεβρικά σύμβολα σε λεκτική μορφή και αντίστροφα.
- Να επιλύουμε εξισώσεις πρώτου βαθμού αλγεβρικά χρησιμοποιώντας ποικιλία μεθόδων.
- Να συνδυάζουμε αλγεβρικές εκφράσεις με δύο ή περισσότερες μεταβλητές για την εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Να επιλύουμε και να κατασκευάζουμε αριθμητικά και αλγεβρικά προβλήματα.
- Να βρίσκουμε τον επόμενο όρο ή τον όρο που λείπει σε μοτίβα, να περιγράφουμε λεκτικά τον κανόνα του μοτίβου και να εκφράζουμε τον νιοστό όρο σε λεκτική ή συμβολική μορφή.
- Να επιζητούμε την προτεραιότητα και τις ιδιότητες των πράξεων αλγεβρικά και γεωμετρικά και να τις χρησιμοποιούμε για να απλοποιούμε παραστάσεις με ακέραιους, δεκαδικούς και κλάσματα.
- Να κάνουμε εκτιμήσεις του αποτελέσματος μιας πράξης και να ελέγχουμε τη λογικότητα των απαντήσεών τους.

ΕΧΟΥΜΕ ΜΑΘΕΙ ...

Έχουμε μάθει ...

- Στην πρόσθεση αριθμών ισχύουν οι ιδιότητες:

- Αντιμεταθετική: $\alpha + \beta = \beta + \alpha$

- Προσεταιριστική: $\alpha + \beta + \gamma = (\alpha + \beta) + \gamma = \alpha + (\beta + \gamma)$

- Το μηδέν είναι το ουδέτερο στοιχείο της πρόσθεσης. Δηλαδή,
$$\alpha + 0 = \alpha = 0 + \alpha$$

- Στον πολλαπλασιασμό αριθμών ισχύουν οι ιδιότητες:

- Αντιμεταθετική: $\alpha \cdot \beta = \beta \cdot \alpha$

- Προσεταιριστική: $(\alpha \cdot \beta) \cdot \gamma = \alpha \cdot (\beta \cdot \gamma)$

- Επιμεριστική ως προς την πρόσθεση:

$$\alpha \cdot (\beta + \gamma) = \alpha \cdot \beta + \alpha \cdot \gamma$$

- Επιμεριστική ως προς την αφαίρεση:

$$\alpha \cdot (\beta - \gamma) = \alpha \cdot \beta - \alpha \cdot \gamma$$

- Το 1 είναι το ουδέτερο στοιχείο του πολλαπλασιασμού. Δηλαδή,
$$1 \cdot \alpha = \alpha = \alpha \cdot 1$$

- Όταν ένας αριθμός πολλαπλασιάζεται με το 0, το γινόμενο ισούται με 0:

$$0 \cdot \alpha = 0 = \alpha \cdot 0$$

Εξερεύνηση - Διερεύνηση

Διερεύνηση

Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Τετράγωνο	Αριθμός σπυριών σιταριού	Αποτέλεσμα
1	2	2
2	$2 \cdot 2$	4
3	$2 \cdot 2 \cdot 2$	
4		
:		
8		
10		
:		
20		
:		
32		
:		
64		

Για να παραχθεί αυτή η ποσότητα του σιταριού, η οποία είναι ένας τεράστιος αριθμός με 20 ψηφία, έπρεπε να σπείρουν 76 φορές όλη τη Γη!

Λέγεται ότι ο αυτοκράτορας, για να αποφύγει τη συμφωνία που έκανε, συμβουλευτηκε τον σύμβουλό του, ο οποίος του είπε να καλέσει τον Σίσσα να μετρήσει ο ίδιος το σιτάρι που ζήτησε, καθώς δεν θα του έφταναν ούτε δύο ζωές, για να το μετρήσει.

Δυνάμεις

Εξερεύνηση

Λέγεται ότι πριν από πολλά χρόνια στις Ινδίες ζούσε ένας αυτοκράτορας, ο Βέλχιμπ, του οποίου το βασίλειο ήταν τεράστιο. Ένας Βραχμάνος ιερέας, ο Σίσσα, επινόησε και πρόσφερε το σκάκι στον αυτοκράτορα, ο οποίος γοητεύθηκε τόσο πολύ που θέλησε να τον ευχαριστήσει με ένα δώρο.

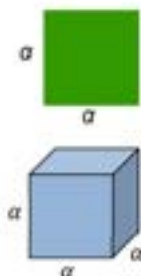
Ο Σίσσα σκέφτηκε για λίγο και του απάντησε: «Θέλω να μου δώσεις δύο σπυριά σιτάρι για το πρώτο τετράγωνο του σκακιού, τα διπλάσια για το δεύτερο και τα διπλάσια του προηγούμενου για κάθε επόμενο τετράγωνο». Ο αυτοκράτορας παραξευτέθηκε και θύμωσε για το φτηνό δώρο που ζήτησε ο Σίσσα και ζήτησε από τους αποθηκάρχους του να του χαρίσουν το σιτάρι που ήθελε. Δεν μπόρεσε όμως να ξεπληρώσει την υπόσχεσή του.

- ✓ Γιατί δεν μπόρεσε να ξεπληρώσει την υπόσχεσή του ο αυτοκράτορας;

- ✓ Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο εργαστήκατε.

ΜΑΘΑΙΝΩ...

Όταν σε μια αριθμητική παράσταση υπάρχουν μόνο προσθέσεις και αφαιρέσεις, τότε εκτελούμε τις πράξεις με τη σειρά που εμφανίζονται από αριστερά προς τα δεξιά.

Το ίδιο και όταν υπάρχουν μόνο πολλαπλασιασμοί και διαιρέσεις.

Μαθαίνω

- Το γινόμενο $\underbrace{a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ παράγοντες}}$ που αποτελείται από n παράγοντες ίσους με a , όπου $n > 1$, συμβολίζεται ως a^n και ονομάζεται **δύναμη του a στη n ή n οστή δύναμη του a** .

Το a ονομάζεται **βάση** της δύναμης και το n ονομάζεται **εκθέτης** της.

Παράδειγμα:

Το γινόμενο $3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$ γράφεται ως 3^4 και είναι ίσο με 81. Ο αριθμός 3 ονομάζεται **βάση** και ο αριθμός 4 **εκθέτης** της δύναμης.

- Ορίζεται ότι:
 - $a^1 = a$
 - $a^0 = 1, a \neq 0$

Παραδείγματα:

$$2^0 = 1, 136^0 = 1$$

$$5^1 = 5, 11^1 = 11$$

Ειδικά:

- Το γινόμενο $a \cdot a = a^2$ διαβάζεται και **a στο τετράγωνο**, καθώς μπορεί να αναπαραστήσει το εμβαδόν ενός τετραγώνου με πλευρά a .
- Το γινόμενο $a \cdot a \cdot a = a^3$ διαβάζεται και **a στον κύβο**, καθώς μπορεί να αναπαραστήσει τον όγκο ενός κύβου με πλευρά a .

Παραδείγματα:

Το τετράγωνο του αριθμού 7 είναι $7^2 = 49$

Ο κύβος του αριθμού 3 είναι $3^3 = 27$

- Η σειρά, με την οποία πρέπει να κάνουμε τις πράξεις σε μια αριθμητική παράσταση (**προτεραιότητα πράξεων**), είναι η ακόλουθη:
 - Πρώτα υπολογίζουμε τις δυνάμεις.
 - Στη συνέχεια, εκτελούμε τους πολλαπλασιασμούς και τις διαιρέσεις.
 - Τέλος, κάνουμε τις προσθέσεις και τις αφαιρέσεις.

Αν υπάρχουν στην παράσταση παρενθέσεις, τότε με βάση την προηγούμενη σειρά εκτελούμε πρώτα τις πράξεις μέσα στις παρενθέσεις.

ΛΥΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παραδείγματα

1. Να γράψετε τις πιο κάτω δυνάμεις ως γινόμενο του ίδιου αριθμού και στη συνέχεια να τις υπολογίσετε:

(α) 7^2

(β) 5^4

(γ) 3^6

(δ) Έξι στον κύβο

Λύση:

(α) $7^2 = 7 \cdot 7 = 49$

(β) $5^4 = 5 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 5 = 625$

(γ) $3^6 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 729$

(δ) Έξι στον κύβο είναι: $6^3 = 6 \cdot 6 \cdot 6 = 216$

2. Το byte είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται στην τεχνολογία των ηλεκτρονικών υπολογιστών, για να περιγράψει μια μικρή ποσότητα πληροφορίας που αποθηκεύεται στη μνήμη του υπολογιστή. Για παράδειγμα, για να αποθηκευτεί στη μνήμη του υπολογιστή ένας χαρακτήρας (γράμμα ή ψηφίο) χρειάζεται χωρητικότητα μνήμης 1 byte. Αν ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής αποθηκεύει πληροφορία που αντιστοιχεί σε 1 Kilobyte, να βρείτε πόσοι χαρακτήρες περιέχονται στην πληροφορία, αν ένα Kilobyte ορίζεται ως 2^{10} bytes.

Λύση:

Ένα Kilobyte ορίζεται ως 2^{10} bytes.

Για τον υπολογισμό της δύναμης μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την αριθμομηχανή.

Πληκτρολογούμε:

2 x^y 1 0 =

Η απάντηση είναι $2^{10} = 1024$.

Άρα, το kilobyte περιέχει 1024 χαρακτήρες.

Στην υπολογιστική
υπάρχει το πλήκτρο

για τον υπολογισμό
της δύναμης.

1. Να εξετάσετε ποιες από τις πιο κάτω παραστάσεις μπορούν να γραφούν υπό μορφή δύναμης με εκθέτη μεγαλύτερο του 1:

(α) $3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$

(β) $4 \cdot 3 \cdot 5$

(γ) $2013 \cdot 2013 \cdot 2013$

(δ) $4 + 4 + 4$

(ε) $\beta \cdot \beta$

(στ) $\frac{2 + 2 + \dots + 2}{101 \text{ προσθετέους}}$

2. Να αναγνωρίσετε τη βάση και τον εκθέτη των πιο κάτω δυνάμεων και ακολούθως να υπολογίσετε τις δυνάμεις, χωρίς τη χρήση υπολογιστικής:

(α) 7^2

(β) 12^2

(γ) 2^3

(δ) 10^4

(ε) 3^5

(στ) 1^3

(ζ) 1234^1

(η) 5^0

(θ) 2012^0

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Να εξετάσετε ποιοι από τους πιο κάτω αριθμούς μπορούν να γραφούν ως δύναμη, με εκθέτη μεγαλύτερο του 1:

(α) 32

(β) 49

(γ) 111

(δ) 1000

Να γράψετε καθένα από τους πιο κάτω αριθμούς ως δυνάμεις ενός φυσικού αριθμού, με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

(α) 1

(β) 64

(γ) 81

(δ) 256

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Δραστηριότητες Ενότητας

1. Να εξετάσετε κατά πόσο ο αριθμός 2 είναι λύση της εξίσωσης $3x + 4 = 14$.
2. Να λύσετε τις εξισώσεις:
(α) $40 + \alpha = 124$ (β) $5\psi = 120$
(γ) $40 - x = 12$ (δ) $\omega : 5 = 22$
(ε) $2a - 12 = 36$ (στ) $15 + 2\omega = 37$
(ζ) $2(3 + x) = 16$ (η) $(5\beta + 3) : 12 = 4$
3. Να τοποθετήσετε τα κατάλληλα σύμβολα $>$, $=$, $<$, ώστε να προκύπτουν αληθείς σχέσεις:
(α) $2^2 \dots 4^1$ (β) $12^2 \dots 5^3$
(γ) $123^0 \dots 1^{12}$ (δ) $4^2 \dots 2^4$
(ε) $5^2 \dots 2^5$ (στ) $4^2 \dots 1234^0$
4. Να γράψετε τους πιο κάτω αριθμούς ως δύναμη με δύο διαφορετικούς τρόπους:
(α) 81 (β) 1000 (γ) 27
(δ) 36 (ε) 144 (στ) 16
5. Να υπολογίσετε τις παραστάσεις:
(α) 122^1 (β) $(12 - 12)^3$
(γ) $(2 + 4)^2$ (δ) $3^2 + 2^4 : 4^1$
(ε) $(4 + 2 - 1)^0$ (στ) $2^3 + 3^2 : (2 - 1)^2$
(ζ) $5^2 - (2^2 + 1) : 4^0$ (η) $5^3 - 2 \cdot 3^2 + 7^0 \cdot 3^3$

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ

Δραστηριότητες Εμπλουτισμού

1. Να βρείτε τον μικρότερο φυσικό αριθμό a για τον οποίο οι αριθμοί:
(α) $a, a+1, a+2$ είναι όλοι σύνθετοι.
(β) $a, a+1, a+2, a+3$ είναι όλοι σύνθετοι.
2. Να βρείτε τον μικρότερο αριθμό που διαιρείται ταυτόχρονα με τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 και 10.
3. Να βρείτε τρεις σύνθετους αριθμούς a, b και γ που έχουν ΜΚΔ το 1.
4. Σε έναν πίνακα είναι τυπωμένοι όλοι οι ακέραιοι από το 1 μέχρι και το 2006. Η Άννα υπογράμμισε όσους από αυτούς είναι πολλαπλάσια του 2, η Μαρία υπογράμμισε όσους από αυτούς είναι πολλαπλάσια του 3 και ο Νίκος υπογράμμισε όσους από αυτούς είναι πολλαπλάσια του 4. Πόσοι από αυτούς τους αριθμούς υπογραμμίστηκαν ακριβώς δύο φορές; (Να επιλέξετε την αρθή απάντηση)
Α) 1003 Β) 668 Γ) 501 Δ) 334 Ε) 167
5. Να αποδείξετε ότι μεταξύ τριών διαδοχικών φυσικών αριθμών υπάρχει πάντα ένας που είναι πολλαπλάσιο του 3.
6. Να βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του 3^{20} διά το 5.
7. Να μελετήσετε πώς αποδεικνύεται η πιο κάτω ιδιότητα των διαιρετών:

Ιδιότητα:

Αν ένας φυσικός αριθμός διαιρεί έναν άλλο φυσικό αριθμό, θα διαιρεί και τα πολλαπλάσιά του.

Απόδειξη

Ο a διαιρεί τον β , άρα υπάρχει φυσικός αριθμός λ , τέτοιος ώστε $\beta = \lambda \cdot a$. Πολλαπλασιάζουμε και τα δύο μέλη της ισότητας με $k \in \mathbb{N}_0$ και έχουμε:

$$k \cdot \beta = k \cdot (\lambda \cdot a) \\ = (k \cdot \lambda) \cdot a.$$

Άρα, ο αριθμός a διαιρεί το $k \cdot \beta$, αφού $(k \cdot \lambda)$ φυσικός αριθμός.
Δηλαδή ισχύει ότι $a \mid k \cdot \beta$.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΙ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ

- ◉ Τετράδιο
- ◉ Σχολικό Βιβλίο

Πως επιτυγχάνεται η απόκτηση γνώσης

Ο μαθητής χρειάζεται να:

- ▶ Προσέχει στο μάθημα
- ▶ Συμμετέχει ενεργά
- ▶ Υποβάλλει απορίες
- ▶ Κάνει την κατ'οίκον εργασία καθημερινά
- ▶ Κάνει έλεγχο και αυτοδιόρθωση

ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣΕΙ ΣΩΣΤΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΕΠΕΙ:

- Να μαθαίνει τη σχετική θεωρία
- Να διαβάζει τα **λυμένα** παραδείγματα του τετραδίου αλλά και του βιβλίου
- Να σημειώνει τυχόν **απορίες**
- **Να προσπαθήσει** να λύσει τις ασκήσεις που έχει για κατ' οίκον εργασία:
 - 1) Διαβάζει προσεκτικά την άσκηση μέχρι να κατανοήσει το ζητούμενο.
 - 2) Κάνει σχήματα ή πράξεις που θα βοηθήσουν στη λύση της άσκησης.
 - 3) Αξιοποιεί τα δεδομένα της άσκησης.
 - 4) Χρησιμοποιώντας τύπους ή στοιχεία από τη θεωρία λύνει την άσκηση.

«ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ»

Μαθητής:

- ✓ Συνέπεια κατά την άφιξή του στην τάξη.
- ✓ Παρουσία τετραδίου, βιβλίου, φυλλαδίων, γεωμετρικών οργάνων.
- ✓ Ουσιαστική παρουσία του μαθητή - ενεργός στην τάξη, με ερωτήσεις, συμμετέχει, ακολουθεί οδηγίες, συνεργάζεται με τους συμμαθητές του.
- ✓ Καθημερινή προετοιμασία στο σπίτι- ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ.

❖ Καθηγητής:

- ✓ Διόρθωση , επίλυση αποριών , επεξηγήσεις.
- ✓ Συντονισμός και διαβαθμισμένα διαγωνίσματα.

❖ Γονιός:

- ✓ Θετικός και προς το μάθημα και προς το σχολείο.
- ✓ Υποστηρικτικός και συμβουλευτικός ρόλος.
- ✓ Ελέγχει την κατ' οίκον εργασία.
- ✓ Δεν δίνει έτοιμες λύσεις, αλλά καθοδηγεί προς την απόκτηση της γνώσης.
- ✓ Θέτει τα όρια και το πλαίσιο στο οποίο το παιδί θα διαβάσει.

«Σκοπός και σας και εμάς είναι να βοηθήσουμε τα παιδιά ώστε να έχουν θετική αυτοεικόνα και αυτοπεποίθηση με συνεχή θετική στήριξη και επιβράβευση για τα επιτεύγματά τους.»

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ◉ Παρουσία στην τάξη - συμμετοχή.
- ◉ Οργανωμένες και επιμελημένες σημειώσεις.
- ◉ Κατ' οίκον εργασία.
- ◉ Γραπτώς - Δύο διαγωνίσματα σε ενότητα και δύο δεκάλεπτες ασκήσεις.
- ◉ Μικρές εργασίες.
(projects)

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Καλή και δημιουργική

σχολική χρονιά!

